

Становище

от проф. д-р Веселин Дафов

за дисертационен труд на тема „Кръговостта във философската логика на континенталната традиция“

за придобиване на научната степен „Доктор на философските науки“

професионално направление 2.3. Философия

Автор: проф. д-р Александър Любенов Гънгов

Философски факултет

СУ „Св. Климент Охридски“

Катедра „Логика, Етика, Естетика“

1. Структурни параметри на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 426 страници и се състои от Въведение, четири глави, Заключение и Цитирана литература.

В структурен план, дисертацията съдържа всички необходими компоненти за обсъждане в научно жури:

- Актуалност на проблема, понятийна обосновка и цел на дисертацията, представени в увода;
- Аналитична интерпретация на проблемната област от гледна точка главно на логическите съчинения на най-значимите представители на континенталното направление във философската логика: Хегел (и Гадамер), Маркс, Хусерл и Хайдегер.
- Обосноваване и аргументация на телеологическия характер на всяка една конкретна реализация на принципа на кръговостта във философската логика на континенталната традиция

2. Данни за автореферата и публикациите

- Авторефератът е коректно поднесен и съответства на структурата и съдържанието на дисертацията.
- Публикациите по темата на дисертацията са свързани с нея и имат висока академична стойност.
- Налице е коректност на библиографските цитирания.

3. Нормативна уредба

Във връзка с нормативната уредба, свързана със „Закон за научните степени и звания“, „Закон за развитие на академичния състав в Република България“ и „Правилник за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България“ са спазени всички изисквания и няма допуснати нарушения:

- Дисертационният труд не повтаря темата и съдържанието на представения за придобиване на образователната и научна степен "доктор";
- В трудът няма плагиатство, налице е оригиналност на дисертацията и тя не нарушава авторските права и правата на интелектуална собственост на никого;
- Справката за наукометричните показатели, свързани с научната и публикационната дейност на кандидата, сочи че досегашната научна работа на проф. Александър Гънгов отговаря на изискванията за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

4. Съдържателни параметри на дисертационния труд

В **Увода** авторът представя актуалността на проблема, а именно, телеологическия характер на принципа на кръговостта във философската логика в различните нейни варианти, получени през работата на – показани в последващите **четири глави** на дисертацията - спекулативната логика (Хегел), спекулативна диалектичката логика (Маркс), трансценденталисткия вариант вариант на феноменологичната логика (Хусерл), екзистенциалистско-онтична логика (Хайдегер).

Заключението само по себе си дава не просто акценти, а хвърля нова светлина върху прочита на предходните глави, доколкото извежда по категорични начин различавания между понятия и методи, постигнати в текста. Като например:

- диалектическа и спекулативна логика,
- логическо и онтологическо по отношение на логическия кръг в диалектичката логика,
- класификация на очевидностите в трансценденталисткия вариант на феноменологичната логика с оглед на „телоса“, единяването на ейдетичния и генетичния метод, чрез телеологичната кръговост на феноменологичния метод;
- телеологичната кръговост в парадоксалното положение „Dasein в онтичното си съществуване вече е онтологично“.

5. Критични бележки, въпроси и препоръки

- Нямам критични бележки и препоръки към дисертацията и нейния автор.

- **Въпроси:**

1/ Възможно ли е и как разбирането за телеологическия характер на принципа на кръговостта в логиката може да се приложи в образователното съдържание на различните програмни системи, програми на учебни дисциплини, започвайки още с предучилищното, началното, основното, средното образование и висшето образование?

2/ Възможно ли е принципът на кръговостта, с телеологичното като неговата водеща характеристика, да служи за симптом (индикатор, следа) за признаване и уважаване на възникнала, породена или просто налична субектност (биологична, душевна, духовна, социална, политическа, стопанска, интелигентна и т.н.)

6. Основни приноси на дисертационния труд

Приемам и се съгласявам с основните приноси на дисертацията, посочени от проф. Гънгов. Особено значение бих искал да предам на следните моменти от приносите:

Втори принос в частта :Те (логиката в континенталната традиция – бел. моя) е философска логика, която позволява адекватно разбиране и обосноваване на формалната логика, включително на символната“.

Пети принос в частта: „... се представят съвременни приложения на понятието „превърната форма“, следващи духа на оригиналното разбиране, но *надхвърлящи обхвата*, зададен от Маркс и по-късно разширен от Мераб Мамардашвили.“

Шести принос сам по себе си има изключително значение и неговият обхват може да се разшири изобщо да всякакъв вид диагностика на субектни реалности – от биологични, през социални до всички форми на интелигентност.

В заключение, посочените позитивни акценти и приносни моменти ми дават основание да дам **положителна оценка** на дисертационния труд и да предложа с убеденост на научното жури **да присъди научната степен „доктор на науките**

София

Рецензент:

10.01.2023

.....

/проф. д-р Веселин Дафов/